

ת"פ 44159/08/18 - מע"מ באר שבע נגד י.י.א. אחזקה ושירותים בע"מ, ולדימיר גלמן

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 44159-08-18 מע"מ באר שבע נ' י.י.א. אחזקה
ושירותים בע"מ ואח'

בפני בעניין: כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי
מע"מ באר שבע

המאשימה

נגד

1. י.י.א. אחזקה ושירותים בע"מ
2. ולדימיר גלמן

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה - מתמחה חיים חמיאס

נאשם 2

ב"כ נאשם 2 - עו"ד חסן חסן

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו, על פי הודאתם בביצוע 26 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ במועד לפי סעיפים 117(א)(6) ו-88(א) בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן - חוק המע"מ) ולפי תקנה 23(ב)(1) לתקנות מס ערך מוסף, תשל"ו 1976.

2. על פי עובדות כתב האישום, הנאשמת הינה חברה פרטית הרשומה כעוסק מורשה, הנאשם הוא מנהלה. הנאשמים לא הגיש במועד 26 דוחות תקופתיים לרשויות מע"מ, זאת בין התאריכים 3/16-6/18.

הדוחות הוגשו באיחור וסכומי המס בגין הדוחות לא שולמו כלל או שולמו באופן חלקי, כך שבמועד הגשת כתב האישום המתוקן חוב המס שנבע מהדוחות עמד על סך 1,621,770 ₪.

טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה בערכים המוגנים לאור היקף העבירות, לדבריה מתחם העונש ההולם לכל עבירות המע"מ שבכתב האישום נע בין 18-24 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, קנס כספי והתחייבות להימנע מביצוע עבירה בעתיד.

עמוד 1

המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה התומכת בטיעוניה.

ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשמים נעדרי הרשעות קודמות. לדבריה מאז תחילת ההליך המשפטי הנאשם לא הסיר את המחדל על אף הזמן הרב שחלף ממועד הגשת כתב האישום על כן עתרה לענישה ברף הגבוה של המתחם, קרי 24 חודשי מאסר בפועל, 2-8 חודשי מאסר מותנה, קנס בסך 160,000 ₪ והתחייבות.

4. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם בן 65, נשוי, אב לחמישה ילדים, סב לנכדים, מצוי בהליך פשיטת רגל שאליו נקלע עקב קריסת הנאשמת. הנאשם עלה ארצה בשנות ה-90 עבד כל חייו לצורך פרנסת משפחתו. כיום עובד כשכיר ומשתכר 6000 ₪ בחודש. הנאשם סובל מבעיות רפואיות, עבר אירוע לבבי (הוצגו תעודות רפואיות), נוטל תרופות ונדרש למעקב רפואי תמידי.

לדברי ב"כ הנאשמים, הנאשמת הוקמה בשנת 1999. משך שנים ניהלה עסקיה ושילמה מיסים בצורה תקינה. בתקופת שגשוגה היתה חברה גדולה ומקצועית שעסקה בתחום הניקיון וכח אדם, העסיקה מאות עובדים ונתנה שירותים לחברות הגדולות במשק לרבות למשרדי ממשלה. חלק מהגופים להם נתנה שירותים עיכבו תשלומים המגיעים לה, בשל מוסר תשלומים ירוד, לחלק מלקוחותיה נתנה שירות במחירי הפסד, עד שלא הצליחה לממן את תשלומי המע"מ ובסופו של יום קרסה.

ב"כ הנאשם הגיש לבית המשפט 3 אוגדנים הכוללים טבלאות המכילות רשימה של עשרות חשבוניות שהונפקו לגורמים מוסדיים (חברת חשמל, משרד הרווחה) כשבטבלה רשום המועד שבו היתה הנאשמת אמורה לקבל את התשלום בגין עבודתה, ואת המועד שבו קיבלה בפועל את התשלום. עיון בטבלאות מלמד כי התמורה בגין החשבוניות שהונפקו התקבלה באיחור של שבועיים ועד חודשים ארוכים ובמקרים בודדים אף באיחור של שנים). כמו כן צורפה טבלה (מס' 4) הכוללת רשימת של חשבוניות שהונפקו על ידי הנאשמת אך לא שולמו לה כלל, חשבוניות שהוצאו לחברת חשמל, למשרד הרווחה, לרשת עמל, לאוניברסיטת תל אביב, ועוד, לצד הטבלאות צורפו כל החשבוניות הרלוונטיות, כן צורף מכתב של רואה חשבון המלמד על חובות אבודים של 414,403 ₪. צורפו צילומי התכתבויות עם הגורמים השונים המלמדים על ניסיון גביית החוב. צורף מכתב מחברת חשמל מיום 6.2.22 הממוען אל הנאשמת לפיו חשבונה של הנאשמת זוכה בסך 1,481,030 ₪.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה לפיה בית המשפט זיכה בשל הגנה מן הצדק במקרה בו אי התשלום נבע מכך שמשרד ממשלתי הוא זה שלא שילם התמורה בגין החשבונית שבגינה נוצר חוב המע"מ. [ת"פ (פ"ת) 2804/20 מ"י נ' **ברוש בז עסקים בע"מ** (26.11.21)], כן הפנה למקרים אחרים בהם הסתפקו בנסיבות דומות בענישה סמלית [ת"פ (אשדוד) 1778/97 מ"י נ' **מכון טיילור מדעי תעשיה וניהול בע"מ** (3.11.98); ת"פ 1793/97 מ"י נ' **מערכות תעופתיות א.ש. בע"מ** (28.3.2000); ת"פ (תל אביב) 2745/05 מ"י נ' **מורפלו בע"מ** (12.12.07); ת"פ 3629/06 מ"י נ ג ד **תוכנה פרוייקטים בע"מ**.

ב"כ הנאשם הפנה לכך שאין מדובר בעבירות שבוצעו בזדון או במרמה או מתוך כוונה להתחמק מתשלומי מע"מ.

לדבריו, הנאשם הודה, לקח אחריות והביע חרטה בהזדמנות ראשונה. ב"כ הנאשם הפנה לניסיונותיהם של הנאשמים להסדיר החובות, לרבות הסדר התשלומים אליו הגיעו בשנת 2018.

לדבריו, הנאשם הצליח לשלם את סכומי המס המגיעים מ- 20 דוחות מתוך 26 הדוחות שהוגשו באיחור, לאחר שהנאשמת החלה בהליך פירוק והנאשם בהליך פשיטת רגל, חזר אחד השיקים שמסרה הנאשמת למע"מ ורק לאחר מכן הגישה המאשימה את כתב האישום. ב"כ הנאשם טען כי יש לבטל את כתב האישום בשל הגנה מהצדק, שכן התנהלות המאשימה לא ראויה היות וכל עוד הנאשמים שילמו את חובם למאשימה, ואף בהסדרי תשלום, המאשימה לא מצאה לנכון להגיש כתב אישום. לדבריו, המאשימה ידעה כי הנאשמת הוכרזה כחברה בפירוק וכי הנאשם הוכרז כפושט רגל, וכי אין ביכולתו של הנאשם לשלם את כספי המאשימה אלא רק המפרק שמונה יכול לעשות כן.

ב"כ הנאשמים ציין כי המפרק של הנאשמת הצליח לגבות לקופת הפירוק סך של 1.7 מ' ₪ ועוד צפוי לגבות סכום נוסף שיצטבר לסך של 3 מיליון (מכתב המפרק צורף נספח ג), אלא שהגבייה תשמש לכיסוי חובות לעובדים שהינם חובות בדין קדימה, דבר שהינו חריג בשים לב שהגבייה הנ"ל כוללת כספי מס.

לאור האמור, עתר ב"כ הנאשמים לביטול האישום בשל הגנה מן הצדק, וככל שבית המשפט לא יעתר לבקשה לביטול האישום, ביקש ב"כ הנאשמים להסתפק בענישה מותנית ולכל היותר למאסר קצר שירוצה בדרך של עבודות שירות. גם בדיון היום הוצג מסמך נוסף המלמד על המשך נסיונותיהם של הנאשמים לפעול להסדרת החובות אל מול המפרק.

5. הנאשם בדבריו האחרונים, ציין שניהל את עסקו במשך עשרות שנים, הרוב המכריע של לקוחות היו מוסדות מדינה (עירויות, משרדי ממשלה וכו') ואת עיקר זמנו נאלץ להשקיע במשא ומתן מול מוסדות אלו כדי לגבות את התשלומים שהגיעו לעסק בגין עבודות שבוצעו. לדבריו התשלומים שולמו באיחור משמעותי, בגלל האיחור בתשלומים על ידי משרדי הממשלה הוא לא עמד בתשלום המע"מ במועד, ונאלץ לאורך השנים להגיע עם מע"מ להסדרי תשלום. לדבריו אחרי שכבר ניתן לנאשמת צו פירוק, הוא הוציא חשבונית שהמע"מ עליה הוא 421,461, למרות שבשלב זה הנאשמת כבר היתה בניהול של המפרק, והכל מתוך כוונה להיות "שקוף" מול רשויות המס. לדבריו, נצבר כסף בקופת הפירוק, אך הסכום לא מועבר למע"מ בשל כל מיני אילוצים, הדברים אינם בשליטתו. אילו היה יכול, היה דואג לשלם את מלוא סכום המע"מ. כיום עובד כעוזר בחברת אחזקה, מסיע עובדים, עובד באופן פיזי בניקוי שטחים ציבוריים.

6. מטעם ההגנה אף התייצב עד אופי, מר מאיר לוי, אשר מכיר את הנאשם 28 שנים, היה איתו בקשרים עסקיים בתקופות מסוימות. מר לוי ציין כי הוא עזב את העסקים בשל מוסר התשלומים הירוד של הרשויות.

דיון והכרעה

עונש אחד לכל העבירות

7. הנאשם נותן את הדין בגין ריבוי עבירות.

בית המשפט העליון קבע כי כל דוח שלא הוגש מהווה עבירה בפני עצמה ואין מניעה לגזור ענישה במצטבר בגין כל דוח. ראו רע"פ 5953/08 עתאמלה נ' מדינת ישראל (22.10.08); רע"פ 1130/20 דוד דהן נ' מדינת ישראל (13.4.20).

8. עם זאת, מעיון בפסיקת בתי המשפט ניתן ללמוד כי במרבית המקרים, כשנאשם נותן את הדין בגין ריבוי עבירות של אי הגשת דוחות במועד, נקבע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות ונגזר עונש כולל לכל העבירות. ריבוי העבירות כמו גם משך התקופה שבוצעו העבירות וסכום החוב המצטבר לרשויות המס, נלקחים בחשבון עת נשקלת חומרת הנסיבות.

ראו למשל רע"פ 4173/15 אבו הלאל ואח' נ' מדינת ישראל (29.6.15); רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.3.2014); רע"פ 253/19 ערן ריכטר נ' מדינת ישראל (20.1.2019).

המאשימה עצמה בטיעוניה לא ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם לכל עבירה בנפרד, ולא עתרה לענישה מצטברת בגין כל עבירה, אלא עתרה למתחם עונש הולם אחד לכל העבירות ולענישה אחת אשר תכלול את כלל העבירות שבכתב האישום.

לאור כל האמור, בהתאם להוראת סעיף 40(א) לחוק העונשין התשל"ז 1977, בשים לב שהעבירות בוצעו בסמיכות זמנים, כולן על רקע קריסתה של הנאשמת, בשים לב לפסיקה הנוהגת ולעמדת הצדדים, יקבע מתחם עונש הולם אחד הכולל את כל העבירות המפורטות בכתב האישום.

מתחם העונש הולם

9. **הערכים המוגנים** שנפגעו בעבירות שביצעו הנאשמים הם: שמירה על יציבות המשק והקופה הציבורית. מערכת המס מיועדת לאפשר לממשלה לפעול לקיום צרכי החינוך, הבריאות, הרווחה, הביטחון, לקידום ערכים חברתיים ראויים ועוד. פגיעה בדיווח במועד ובתשלום המס גוררת פגיעה בכיסו של כל אזרח ואזרח, במחסור בשירותים ציבוריים, פגיעה בערך השוויון בחלוקת נטל המס, פגיעה בסולידריות החברתית, פגיעה ביכולתה של רשות המס לקבל המידע הדרוש לה לצורך גביית מס אמת, ולבצע את מלאכת גביית המס והפיקוח על הגביה.

בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין עמד על החומרה שבעבריינות המס ועל החשיבות בענישה אשר תתן משקל בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, ותעדיפם על פני נסיבות אישיות, על מנת שלא להביא לכרסום במוטיבציה של כלל משלמי המסים למלא חובתם.

ראו למשל ברע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל (15.4.2004):

"עבריינות המס בכללה, אינה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צרכי

החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס..."

ראו גם רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומריתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל."

ראו גם רע"פ 5823/09 באשיתי נ' מדינת ישראל (17.8.2009); רע"פ 3137/04 חג' נ' מדינת ישראל (18.4.2004); רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.13); רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.3.14); רע"פ 3385/13 דימיטשטיין נ' מדינת ישראל (29.5.13); רע"פ 7964/13 רובינשטיין נ' מדינת ישראל (31.12.13); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל (20.11.13); רע"פ 1717/14 ליזרוביץ נ' מדינת ישראל (30.3.2014) רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל (10.07.12); רע"פ 3857/13 יצחקיאן נ' מדינת ישראל (30.07.2013) ורבים אחרים.

לעניין חומרת העבירה של אי הגשת דוחות מע"מ במועד ראו דברי בית המשפט העליון ברע"פ 1875/98 אורן בנגב - מתכות בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל (7.9.20):

"אי-הגשת דוחות במועד משמעותה שימוש פרטי בכספי הציבור. אי-רישום במועד משמעותו אי-תשלום מס וכן ניכוי שלא כדין של מס תשומות על חשבון הציבור. אי-דיווח במועד ואי-רישום במועד הם גם אמצעים להשתמטות ממס. לאור כל זאת בולט האופי השלילי שבהתנהגות שמהווה את העבירות. העונש בצדן - שנת מאסר - אינו קל כלל ועיקר, ויש בו כדי להשליך על אפיון כעבירות של מחשבה פלילית".

10. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** היא משמעותית בשים לב לריבוי העבירות, ולהיקף הרב של הפגיעה בקופה הציבורית.

11. **באשר לנסיבות ביצוע העבירות** סעיף 40ט(א) לחוק העונשין קובע כי על בית המשפט להתחשב בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ככל שהן משפיעות על חומרת המעשה ועל מידת אשמו של הנאשם, ובין היתר להתחשב בחלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה, בנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה ואת יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו.

נתתי דעתי לכך שהנאשמים איחרו בהגשת 26 דוחות, (איחור הנע בין 7 ימים עוד כחודשיים וחצי), עבירות שבוצעו

על פני למעלה משנתיים. נתתי דעתי לכך שהיקף הפגיעה בקופה הציבורית עמד על סכום עתק של 1,621,770 ₪.

נתתי דעתי לכך שהעבירות בוצעו ללא תחכום, ללא אינדיקציה לתכנון מוקדם או לכוונה לחמוק מתשלום.

נתתי דעתי לדברי ב"כ הנאשם לפיהם העבירות בוצעו על רקע קריסתה הכלכלית של הנאשמת, הגם שאין בכך כדי להוות נסיבות לקולה. ראו למשל ברע"פ 4844/00 ברקאי נ' מדינת ישראל (9.12.2001); רע"פ 6167/11 ספקיוריטי המוקד המרכזי בע"מ נ' מדינת ישראל (19.2.12).

נתתי דעתי לדברי ההגנה לפיהם קריסתה הכלכלית של הנאשמת נבעה בין היתר בשל העובדה שמשרדים ממשלתיים ומוסדות המדינה קיבלו ממנה שירותים אך עיכבו התשלומים המגיעים לה. טענה זו נתמכה בתיעוד רב שהוצג לעיוני (טבלאות נתונים עם העתקי חשבוניות, אישורי רו"ח על חובות אבודים, אישור חב' חשמל שבחודש פברואר 2022 זיכתה את הנאשמת בסך של 1,481,030 ₪ עבור חשבוניות שרובן המכריע הוצאו בשנת 2018!!!, אישור המפרק על גביית כספים לקופת הפירוק.

אין בהסבר זה כדי להצדיק את האיחור בעצם הגשת הדוחות, שכן על אף העדר יכולת לשלם את סכום המס ניתן היה להגיש את הדוחות במועד, אף אין בכך כדי להוות את הגורם הבלעדי לקריסת הנאשמת, מה גם שמטעונו ההגנה עולה כי הנאשמת תמחרה את שירותיה במחירי הפסד, נתון שאף יש בו כדי להביא לקריסה כלכלית.

אף אין באיחור של מקבלי השירותים בתשלום התמורה לנאשמת כדי ליתן הכשר לתשלום באיחור למע"מ, הנאשמים היו יכולים להימנע מהמשך מתן שירותים לקוחות שאינם משלמים, או לייצר תמהיל לקוחות שיאפשר להם עמידה בחובותיהם כלפי רשויות המס.

לפיכך, ולו מנימוקים אלה, לא עומדת לנאשמים הגנה מן הצדק.

עם זאת, יש בנתונים שהוצגו כדי לשפוך אור על נסיבות ביצוע העבירות ולהפחית במידה מסויימת מחומרת הנסיבות, זאת משום שהאיחור בתשלומים של מוסדות ממשלתיים וציבוריים לנאשמים, השפיע קשות על העדר יכולתם לשלם את המס במועד, והשפיעה באופן מאוד משמעותי על יכולתם להימנע מביצוע העבירות, ועל כן, יש בכך כדי להוות נסיבות אשר מפחיתות ממידת אשם של הנאשמים ומחומרת מעשיהם, ועם זאת כאמור, אין בכך כדי להקים לנאשמים הגנה מן הצדק.

ראו בעניין זה את דבריה של כב' הש' רות לורך (כתוארה אז) בת"פ 1793/97 מ"י נ' מערכות תעופתיות א.ש. בע"מ (28.3.2000):

"קיימת דילמה מוסרית בכך, כי מחד זרוע אחת של המדינה הלוקה במוסר תשלומים ירוד אינה עומדת בהתחייבויותיה ואינה משלמת תשלומיה במועד, ומאידך זרוע אחרת

מבקשת להעניש בהליך פלילי, על אי העברת חלק מהתשלומים הללו במועד לשלטונות מע"מ.

בעניין זה יש לציין שככל שהיקף העסקאות גדול יותר (כבעניינו) הרי סכום המס גדול יותר, ומימונו על חשבון הנאשמים מכביד ביותר. כאשר אדם מתקשר עם אחר מונח הסיכון כי התמורה לא תשולם במועד או חלילה לא תשולם כלל. ואולם כאשר מדובר בהתקשרות עם מוסדות המדינה עצמה האם לא ראוי שיניח העוסק כי הוא מתקשר עם גוף אמין אשר יעמוד בהתייבויותיו? או יניח למצער כי ייכוב בתשלום מצד המדינה לא יוביל להעמדתו לדין בפלילים? יש לזכור בהקשר זה כי על פי החוק למעשה ה"עוסק" משמש כ"סוכן גבייה", כאמצעי להעברת כספי המע"מ מהלקוח לרשויות המס. התוצאה העלולה להיגרם ממוסר התשלומים של המדינה מחד ומהמחויבות ע"פ החוק מאידך, הנה כי חברות כדוגמת אלה שבפני תקלענה לקשיים כלכליים ותסגרנה. באופן זה תקופת פרנסתן של משפחות רבות (בעניינו כ - 20). האם זהו הצדק שנועד דבר החקיקה להשיג? האם לתוצאה זו התכוון המחוקק? בכל הנוגע להרשעה קצרה ידי מלהועיל לנאשם. החוק בעניין זה ברור ביהמ"ש כפוף למרות הדין וכל עוד לא ישונה הדין אין מנוס מהרשעת הנאשמים. עם זאת, **לעניין העונש יש בהחלט להתחשב בכך לקולא**, ואולם תוך איזון לעומת השקול לחומרא בדבר הקנסות המנהליים הקודמים שהוטלו על הנאשמים 1 + 3 וההמחשה הברורה בכיסם כי נסיבה זו לא תהווה צידוק לביצוע העבירה. "

12. עיון **בפסיקה הנוהגת** במקרים דומים, מעלה כי העונשים המוטלים על נאשמים נעים ממאסרים בני מספר חודשים לריצוי בעבודות שירות ועד למאסרים ממושכים לריצוי מאחורי סורג ובריה וקנסות בני עשרות אלפי שקלים. ראו למשל:

רע"פ 4443/18 **אבו פריח נ' מדינת ישראל** (10.7.18). המבקש הורשע לאחר שמיעת הוכחות ב-153 עבירות של אי הגשת דו"חות מע"מ במועד. סכום המחדל עמד על כ-1,300,000 ₪. המחדל לא הוסר. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 24-36 חודשי מאסר, קנס הנע בין 200,000-500,000 ₪ וענישה נלווית, הטיל על המבקש מאסר לתקופה של 28 חודשים, קנס בסכום של 300,000 ₪ וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של המבקש והעמיד את תקופה המאסר על 21 חודשים ואת הקנס על סכום של 120,000 ₪. בקשת רשות ערעור נדחתה.

רע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9.3.14) המבקש הורשע ב-18 עבירות של אי הגשת דו"חות מע"מ במועד. (חלק מהעבירות בוצעו לאחר שכבר הוגש כתב האישום) סכום המחדל עמד על כ-900,000 ₪. המחדל לא הוסר. בית משפט קמא הטיל על המבקש מאסר לתקופה של 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות ומאסר על תנאי, ללא קנס. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המשיבה וקבע כי המאסר ירוצה מאחורי סורג ובריה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

עפ"ג (באר שבע) 59011-08-21 **מדינת ישראל נ' אביעד תמלול בע"מ ואח'** (5.1.22). המערערים

הורשעו לאחר שמיעת הוכחות בביצוע 4 עבירות של אי הגשת דוחות במועד לפי סעיף 117(א)(6) ובעבירה של אי תשלום מס הנובע מהדוח לפי סעיף 118 לחוק. משיב 3 הורשע גם בעבירה על סעיף 117(א)(4). סכום המחדל עמד על 1,513,966, המשיבים לא הסירו את המחדל ולא השיבו ולו שקל אחד. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6-12 חודשי מאסר וגזר על משיב 2 מאסר לתקופה של 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות, קנס בסך 35,000 ₪ וענישה נלווית, ועל משיב 3 מאסר לתקופה של 8 חודשים בעבודות שירות, קנס בסך 50,000 ₪ וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המשיבים על חומרת העונש, קיבל את ערעור המערער על קולת העונש והחמיר בעונשם של המשיבים באופן שהטיל על משיב 2 מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים, קנס בסך 45,000 ₪ וענישה נלווית ועל משיב 3 מאסר בפועל לתקופה של 11 חודשים, קנס בסך 75,000 ₪ וענישה נלווית.

ע"פ (באר שבע) 53917-02-21 **זילברמן נ' מדינת ישראל** (28.4.21) - המערער הורשע בביצוע 30 עבירות של אי הגשת דוחות במועד ו- 4 עבירות של אי תשלום המס הגם שהדוחות הוגשו במועד. סכום חוב המס עמד על 2,362,929 ₪. המחדל הוסר באופן חלקי ובעת גזר הדין עמד על 1.9 מיליון ₪. בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם נע בין 15-30 חודשי מאסר וענישה נלווית והטיל על המערער מאסר לתקופה של 15 חודשים, קנס בסכום של 80,000 ₪ וענישה נלווית. בהסכמת המערער ערעורו נדחה למעט פריסת הקנס לתשלומים.

ע"פ (מרכז) 38665-01-17 **נופי בית שמש בע"מ ואח' נ' מע"מ רמלה** (26.4.17) - המערערים הורשעו בעבירה של אי הגשת דו"ח מע"מ במועד. סכום חוב המס עמד על 960,000 ₪. המחדל לא הוסר. בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם נע בין 5-12 חודשי מאסר וקנס הנע בין 20,000-100,000 ₪ הטיל על המערער מאסר לתקופה של 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 25,000 ₪. בהסכמת המערער ערעורו נדחה.

ע"פ (מרכז) 16811-10-16 **מדינת ישראל נ' מצלאוי** (19.3.17) - המשיב הורשע ב-30 עבירות של אי הגשת דו"חות מע"מ במועד. סכום המס עמד על 1,366,671 ₪ המשיב הורשע גם ב-9 עבירות של אי העברת מס שנוכה במקור בסכום כולל של 166,242 ₪. בית המשפט קמא הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 75,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל באופן חלקי את ערעור רק ביחס לרכיב הקנס, אותו העמיד על סכום של 120,000 ₪.

ע"פ (חיפה) 3841-02-17 **מדינת ישראל נ' קדוש ואח'** (2.3.17): המשיבים הורשעו ב-13 עבירות של אי הגשת דו"חות מס ערך מוסף במועד וב-6 עבירות של אי העברת מס שנוכה בניגוד לפקודת מס הכנסה. סכום המס עמד על 1.2 מיליון ₪. בית משפט קמא הטיל על הנאשמים מאסר לתקופה של 6 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 20,000 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המדינה.

ע"פ (נצרת) 22400-01-17 **זידאן נ' אגף המכס והמע"מ חקירות חיפה** (7.2.17): המערער הורשע ב-8 עבירות של אי הגשת דו"חות מע"מ במועד לפי סעיף 117(א)(6). סכום המס עמד על 2,192,670 ₪ המחדל לא הוסר. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8-18 חודשי מאסר וענישה נלווית והטיל על המערער מאסר בפועל למשך 12 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסך 100,000 ₪. בית המשפט המחוזי קבע כי לא נפלה טעות בקביעת המתחם, אך מיקומו של המערער בתוך המתחם נוטה לחומרה ועל כן העמיד המאסר על 10 חודשים. יתר הרכיבים נותרו על כנם.

ת"פ (רחובות) 7825-03-18 **מדינת ישראל נ' בורדו דיגיטל פרינט בע"מ ואח'** (19.9.19).

דוח מע"מ שלא הוגש במועד, סכום המחדל התחילי 5,700,069 ₪. סכום המחדל הסופי 4,402,981 ₪. נקבע מתחם בין 6-24 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 2,000-20,000 ₪ וענישה נלווית. נגזרו על הנאשם 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וקנס בסך 10,000 ₪.

ת"פ(ב"ש) 17913-08-16 **מדינת ישראל נ' נגה ש.מ. תעשיות אלומיניום בע"מ ואח'**(15.4.19). 52 דוחות מע"מ שלא הוגשו במועד. סכום המחדל עולה על 1,466,758 (שכן חלק מהדוחות לא הוצגו כלל), 15 עבירות של אי תשלום מס שנוכה (על סך 620,000 ₪) לפי ס' 219 לפק' מס הכנסה, 15 עבירות של אי דיווח ניכויים, (ס' 215) אי הגשת דוח שנתי, ו-30 עבירות מכח אחריות מנהלים. נקבע מתחם 12-24 חודשי מאסר לעבירות המע"מ ו 10-15 ח' מאסר לעבירות מס הכנסה. נגזרו 15 חודשי מאסר, קנס בסך 200,000 ₪ וענישה נלווית.

ת"פ (חיפה) 53740-01-14 **מדינת ישראל נ' אר.קיי.פי שירותי לוגיסטיקה ואריזות בע"מ** (20.12.16). 13 עבירות של אי הגשת דו"חות מס ערך מוסף במועד. סכום המס עמד על 1.2 מיליון ₪. בית משפט קמא הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 6 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 20,000 ₪;

ת"פ (ת"א) 7727-11-12 **מדינת ישראל נ' אופנית ברוך תעשיות טקסטיל בע"מ** (20.1.16). 16 עבירות של אי הגשת דו"ח מס ערך מוסף במועד ועבירה של אי הוצאת חשבונית ללא תשלום המס. סכום המס עמד על כ- 1.4 מיליון ₪. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6-12 חודשי מאסר קנס בין אלפים בודדים ועד 15,000 ₪ וענישה נלווית, והטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 6 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסכום של 15,000 ₪ והתחייבות בסכום של 25,000 ₪.

13. באשר לגובה הקנס. עסקינן בעבירות אשר נעברו ממניע כלכלי וישנה חשיבות לענישה כלכלית מרתיעה. גובה הקנס מושפע מהיקף העבירות. עם זאת, ובהתאם להוראת סעיף 40 ח לחוק העונשין, בקביעת מתחם הקנס ההולם יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם. הנאשם כאמור הוכרז כפושט רגל.

14. לאור כל האמור אני קובעת כי מתחם העונש ההולם לכלל העבירות שביצע הנאשם בנסיבות שבפני נע בין 8-18 חודשי מאסר, קנס הנע בין 20,000-150,000 ₪ וענישה נלווית.

שיקולים בגזירת עונשו של הנאשם

15. בעניינו של הנאשם אין הצדקה לחרוג לחומרה או לקולה ממתחם העונש ההולם.

16. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את הנתונים שלהלן:

· זקפתי לזכותו של הנאשם את העובדה שבחר לקחת אחריות ולהודות במיוחס לו בהזדמנות ראשונה.

· זקפתי לזכותו של הנאשם את היותו נעדר הרשעות קודמות.

עמוד 9

זקפתי לזכותו של הנאשם את ניסיונותיו לפעול להסרת המחדלים, ניסיונות שהתבטאו בהסדרי התשלומים אליהם הגיע (צורפו מסמכים). עם זאת כאמור, בסופו של יום המחדלים שמפורטים בכתב האישום לא הוסרו ונותר חוב בסכום עתק למע"מ.

נתתי דעתי לדברי הנאשם כי לא הסיר את המחדל עקב העובדה שלנאשמת מונה מפרק וכי הוא עצמו בפשיטת רגל.

לא מצאתי כי יש בהסבר זה כדי להצדיק הקלה בעונשו.

בית המשפט העליון התייחס לעניין זה בשורה ארוכה של פסקי דין. ראו למשל: רע"פ 977/13 **אודי נ' מדינת ישראל** (20.2.2013):

"... לא ניתן לראות בהעדר היכולת לגבות מהעברין את חוב המס, במישור האזרחי, משום הסרת המחדל על ידו או שיקול להקלה בעונשו (רע"פ 5557/09 שוסטרמן נ' מדינת ישראל (6.7.2009)). קבלת עמדתו של בא כוח המבקש, לפיה יש לראות בנסיבות האמורות כשיקול לקולא, עשויה לעודד נישומים אחרים לבצע עבירות מס, ולשמוט את הקרקע מתחת לעקרון ההרתעה, העומד בבסיס הגדרתן כעבירות פליליות. אף טענתו של המבקש, כי בסופו של יום, יזכו רשויות המס לקבל את כספי החוב בחזרה, אינה מובילה למסקנה, כי יש להקל בעונשו. המבקש מנע העברתם של כספים, אשר נועדו לקופת הציבורית, ובכך גיבש את חובו למשיבה. כעת מבקש הוא מבעלת חובו להמתין תקופה בלתי ידועה מראש, עד לפרעון החוב, ועוד לראות בכך טעם להקל בעונשו. איני סבור כי הדבר ראוי מבחינה מוסרית, וודאי שאין לעמדה זו כל עוגן משפטי... במרבית המקרים, עברייני המס הינם אנשים נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי, אשר התדרדרו לביצוע העבירות בעטיו של מצב כלכלי קשה. אין די בנסיבה זו כדי להצדיק הקלה בעונשם."

ראו גם רע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9.3.14).

לקחתי בחשבון כי בקופת הפירוק של הנאשמת נאספו כספים אשר אמורים בסופו של יום לשמש גם לפרעון החוב נשוא כתב האישום, אלא שהליכים אלו נמשכים זמן רב. לא מצאתי לדחות את ההליך בתיק זה עד שיסתיימו כל הליכי הפירוק של החברה וחלוקת הסכומים שבקופה, אך כן מצאתי לקחת זאת בחשבון במידה מסויימת, לקולה, לזכות הנאשם.

לקחתי בחשבון את השפעת העונש על הנאשם ומשפחתו, את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי הנאשם ובא כוחו. את מצבו המשפחתי, הכלכלי והרפואי. לקחתי בחשבון את גילו של הנאשם (65).

17. לאור מכלול הנתונים, ובדגש על העדר עבר פלילי, על הנסיבות שהוכחו בנוגע להיווצרות החוב, על לקיחת אחריות מיידית ועל מאמצים להסדרת החוב, מצאתי הצדקה להורות שהמאסר שיוטל על הנאשם ירוצה בדרך של עבודות שירות.

באשר לקנס - בשים לב שהנאשם מצוי בפשיטת רגל, ולאור מכלול תמהיל הענישה, הקנס שיוטל יהיה ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

עונשם של הנאשמים

18. סיכומו של דבר, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על הנאשמים את העונשים הבאים.

נאשמת 1

קנס בסך 100 ₪ אשר ישולם תוך 90 יום.

נאשם 2

א. הנני מטילה על הנאשם מאסר לתקופה של 9 חודשים, שירוצה בדרך של עבודות שירות, בבית היוצר ברחוב זבוטינסקי 14 אופקים. הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, עד 8.5 שעות עבודה יומיות.

הנאשם הביע את הסכמתו לרצות את עונש המאסר בעבודות שירות.

על הנאשם להתייצב לתחילת ריצוי המאסר ביום 9.11.22 בשעה 08:30 במשרדי הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות ב"ש.

מוסבר לנאשם כי עליו לבצע כל עבודות שמוטלות עליו במסגרת עבודות השירות על פי ההנחיות שתינתנה לו מעת לעת על ידי הממונה במקום וכל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי עונש המאסר בפועל.

ב. מאסר בן 5 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום לבל יעבור הנאשם כל עבירה לפי חוק מע"מ.

ג. קנס בסך של 24,000 שח או 50 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 48 תשלומים חודשיים רצופים ושווים. תשלום ראשון לא יאוחר מיום 1.6.23.

ד. הנאשם יתחייב בפני על סך של 30,000 ₪ וזאת לבל יעבור עבירות על חוק המע"מ תוך 3 שנים מהיום. במידה ולא יתחייב - יאסר למשך 20 יום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך 45 ימים מהיום

/

ניתן היום, ז' תשרי תשפ"ג 2.10.22, במעמד הצדדים.